

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРИАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43.ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 126 (11.875)

Пайшанба, 1 ИЮНЬ, 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

ПАРТИЯМИЗ СЪЕЗДИГА

— Йиллик ланини КПСС XXII съезди очилдиган кунгача ба-
жарамиз! — ана шу юсак мажбурият асосида ишлаётган Тошкент
уй қуриш комбинатининг коллективи беш ойлик ланини анча ошириб
бажарди.

42 бригадани уюштирган коммунист Федор Андреевич Демидов
бошлик беш корпуснинг ишчилари меҳнатда ўрнатилган беш
корпуснинг учта бригадаси коммунист меҳнат коллективи деган ша-
рафли номин олишга сазовор бўлди. Африк Февзиев бошлик бригада
ҳам ана шулар жумласидандир.

А. Февзиев комбинат курида бошлаган дастлабки кунларда
бу ерга оддий ишчи бўлиб келган. Қурилишнинг барча икр-чир-
ларини ўрганиб, ўз касбининг устаси бўлиб қолди. Комбинат ишга ту-
ширилгач, бош корпусдаги бригадани ишга ўтган ўртоқ Февзиев меҳ-
натда ўрнатилган кўрсаткич, коллективнинг ҳурматини қозонди ва тез ора-
да бригадирлик лавозимига кўтарилди. У, бригадани бир қанча
сўзларнинг материал қисмларини пухта ўрганиб, тўхтовсиз ишлаш-
ни таъминлади.

«Коммунистчасига яшаймиз, ишлаймиз ва ўқиймиз» — бригада
аъзоларининг шiori ана шундай. Улар шу кунларда смена топи-
рининг 1,5 баравардан бажаришди. Бригада аъзолари ишдан аж-
ралмаган ҳолда олий ўқув юрти ва ишчи-ёшлар мактабларида ўқи-
моқдалар. А. Февзиевнинг ўзи эса қурилиш техникумида ўқийпти.

Монтажчилар коллективи съезд олди мусобақасининг ғолиб-
ларидир. Монтажилар беш ойлик ланини муддатидан илгари бажариб,
йил бошидан буён ҳар бири 48 квартиралик 20 та тўрт қаватли ўйин
монтаж қилдилар ва фойдаланишга топширилди. Генадий Олосов
бошлик комплекс бригаданинг монтажчилари ҳам кунлик топириқ-
ларини ошириб бажармоқдалар.

А. МУРИЕВ.

Тошкент уй қуриш комбинати нинг монтажчиси.

СЪЕЗД ШАРАФИГА ЯНГИ МАЖБУРИЯТЛАР

УРГАНЧ (ЎзТАГ). «Москва»
колхозининг аъзолари Анимурод
Отмуродов бошлик трактор-дала-
чилик бригадасидан жуда хурсанд.
Бу бригаданинг аъзолари чигит
экшени биринчи бўлиб тугалла-
дилар ва жуда қисқа муддат ичи-
да қатор ораларини узунасига
ва қўндалангига икки марта иш-
лаб, айни вақтда ерга — ўғит ҳам
солдилар. Бригаданинг 125 гек-

тардан иборат бутун майдонига
ғўзалар яхши ривожланиб, баъзи
участкларда шоналаш даярига
кирди.

Бригада аъзолари КПСС XXII
съезди шарафига аввалги мажбу-
риятларини қайтадан қараб чиқиб,
ҳар гектардан 40 омас, балки 45
центнердан ҳосил олишга аҳд қил-
дилар.

„БЕШАРИҚ“ СОВХОЗИ ПИЛЛАЧИ- ЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Фарғона области, Киров райони-
даги «Бешариқ» совхозининг кол-
лективи КПСС Марказий Коми-
тети январь Пленуми қарорлари-
дан руҳланиб, пилладан мул ҳо-
сил еттиштирилди. Совхоз пилла-
чилари 810 кўти ипак қурти уру-
ғининг ҳар кўтисидан 50,6 киро-
грамдан, ҳаммаси бўлиб 41 тонна
пилла ҳосили еттиштириб, давлат
планини 27 майда 100 процент
қилиб бажардилар.

Пилланинг 80 процентдан қў-

ТОШКЕНТ МЕҲНАТКАШ-
ЛАРИНИНГ ТАЛАБИ:

МАНОЛИС ГЛЕЗОС
ОЗОД ҚИЛИНСИН!

Ўзбекистон пойтахтининг сан-
оат корхоналари, қурилишлари,
муассасалари ва ўқув юрларида
грек халқининг шонли фарзанди
Манолис Глезос қурамонона жа-
сorat қўрсатган кўнглини 20 йил-
лиги муносабати билан оммавий
яйитингга бўлиб ётмоқда. Маъ-
лумки, 1941 йилда Манолис Гле-
зос ўз ўртоғи Сантос Манолис би-
лан биргаликда Акрополдан фа-
шист байроғини олиб ташлаган
эди. Унинг бу жасорати ўз вата-
дошлари учун фашизмга қарши
умумхалқ курашининг бошланиш
сигнали бўлиб хизмат қилган эди.

31 май кунин Октбр револю-
цияси номли тепловоз вагон-ре-
монт заводи ишчилари, инженер-
техник хизматлари ва хизматчилари
нинг яйитинга кўп киши қў-
лашди. Тепловоз цехининг бошли-
ғи В. П. Зайцев ва шу цех мас-
хури В. П. Палачев Манолис
Глезосни далай-исботсиз қамқоқ
ташлаб, уни таъзиб этган грек
реакционерларининг хатти-ҳаракат-
лари тўғрисида газабланиб гапир-
дилар.

— Биз тинчлик ва демократия
учун, грек халқининг бахт-саодати
учун тоғмас курашчилик қўлай-
миз, — деди митингга сўзга чиққан
дизель цехининг слесари Ойад
Эргашев. — Биз Греция, ҳукумати
дан мамлакатнинг миллий ҳақра-
монини ҳамда фашизмга қаршилик
қўрсатиш ҳаракатининг қатнашчи-
лари бўлган бошқа ватанпарвар-
ларни дарҳол озод этганини талаб
қиламиз.

«Манолис Глезос озод қилин-
син!», «Барча грек ватанпарвар-
лари озод қилинсин!», «Фашизмга
йўл йўқ!» — завоқ ёшлари номидан
сўзга чиққан комсомол комитети
секретарининг ўринбосари Алвар
Мирахмедов ўз нугунини ана шу
сўзлар билан таъминлади.

Митиқ қатнашчилари иккилик
билан резолюция қабул қилиб, ун-
да Греция ватанпарварларининг
дарҳол озод қилинишини, Ман-
олис Глезосга озодлик берилиши-
ни қатъиян талаб этдилар.

«Қизил тоғ» тикув фабрикаси,
трикотаж фабрикаси, «Подъёмник»
заводи ва Тошкентдаги бошқа кор-
хона коллективларининг митинг-
ларида қабул қилинган резолюция-
ларда ҳам ана шундай талаблар
бор. (ЎзТАГ).

СЪЕЗД ОЛДИ МУСО- БАҚАСИ БАЙРОҒИНИ БАЛАНД КЎТАРАЙЛИК

ВЦСПС VII ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС XXII съездида тайёргар-
лик, дейлади ВЦСПС плену-
мининг қарориди, совет халқининг
соесий ва меҳнат активлигини ян-
ги, мисли қўрилмаган даражада
юксалтириб, унинг иккидй куч-тай-
ратини кучли суратда ошириб
юборди. Корхона ва қурилишлар-
нинг ишчи ва хизматчилари, барча
иқтисодий районларнинг меҳнат-
кашлари юсак социалистик маж-
буриятлар олдилар, партияннинг
навоҳиди съездини янги меҳнат
соғалари билан нишондашга ас-
тойдил иштирокчилар.

Мусобақа жараёмида коммуни-
стик меҳнат қилиш учун ҳаракат
қатнашчиларининг сафарли кенгай-
моқда. Бу ҳаракат қатнашчилари-
нинг сони мусобақа илгирлари Бу-
туинтфок кенгашидан сўнг ўтган
давр ичида 5 миллион кишидан 12
миллион кишига етди. 1961 йил
бошига келиб, 124 минг бригада ва
участка ҳамда бригадаларга кир-
маган 451 минг ишчи коммунистик
меҳнат коллективлари ва зарбдор-
лари деган фахрий унвонин олиш-
га сазовор бўлди.

Кенг меҳнаткашлар оммаси-
нинг ишдаги иқтисодий қўрсаткич-
ларини бутун чоралар билан яхши-
лашга иштирокчилар, улар шах-
сий мажбуриятларини бажариш
ҳақидагина ўйламай, балки ишлаб
чиқаришнинг барча звеноларини
юксалтириш ҳақида ҳам таъминчи-
лик қатнашчилиги съезд олди мусоба-
қасининг муҳим ҳусусиятидир, деб
таъкидланади қарорда. Мусобақа
қатнашчилари ишлаб чиқариш ре-
зервларидан фойдаланишга тобора
кўпроқ эътибор бермоқдалар, ҳу-
масизликка қарши, иқтисод қилиш
ва тежамлилик учун, ишлаб чиқар-
иш чигиринини намайитириш
учун курашини кучайтирмоқдалар.

ВЦСПС пленуми қўпгина касба-
союз ташкилотлари съезд олди
мусобақасини равионлантириш со-
ҳасида олиб бораётган ишларида
ишлаб чиқариш соҳасидаги маж-
буриятларни бажариш тадбирлари-
ни ишчи ва хизматчиларнинг меҳ-
нат ҳамда турмуш шароитини ях-
шилаш, улар ўртасида тарбиявий
йиларни кучайтириш чоралари
ишлаб чиқаришга боғлаб амалга оли-
раётганлигини таъминлади. Бир
қанча касба-союз советлари ва
комитетлари меҳнат мухофазасига
доир оммавий қўриқларни муваф-
фақиятли ўтказмоқдалар, ишлаб
чиқаришнинг юсак маданияти
учун мусобақа уюштирмоқдалар,
мажбуриятларни муддатидан олдин
бажариш имкониятларини кидириб
топмоқдалар.

КПСС XXII съездини муносиб
қўлиб олиш учун мусобақа меҳнат-
кашларининг коммунистик онгла-
лигини ўстиришга қатъиян таъсир
қўрсатмоқда, кишиларнинг ишлаб
чиқариш ва турмушдаги ўзаро му-
носабатларига коммунистик ахлоқ
нормаларини янада сингдиришга.

«Қизил Ўзбекистон»нинг шта-
сиз мухбири.

СОВЕТ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ КОРЕЯ ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИДА

ПХЕНЬЯН, 30 май. (ТАСС).
Корей Меҳнат партияси Марказий
Комитети ва Корей Халқ Демок-
ратик Республикаси Министрлар
Кабинетининг таълифига биноан
Совет Иттифоқи Коммунистик пар-
тияси Марказий Комитети Прези-
дентининг аъзоси, СССР Мин-
истрлар Совети Рависининг би-
ринчи ўринбосари А. Н. Косигин
бошчилигидаги Совет ҳукумат де-
легацияси буғун Пхеньянига келди.
Байрамлардаги дегаляция
Сунан аэропортда Корей Меҳнат
партияси ва Корей Халқ Демок-
ратик Республикаси ҳукуматининг
раҳбарлари совет меҳмонларини
қизғин таъриқлайдилар.

Кутуб олиш маросимидан сўнг
А. Н. Косигин пойтахтга борди.
Пхеньянда энг қатъиян хособдан
Ким Ир Сен номидида майдонда
ва унга туташ қўчаларда пойтахт
ҳалқисидан 200 мингга яқин киши
митингга тўпланган эди.

Пхеньян шаҳар партия комите-
тининг раиси Ким Ген Сок ми-
тингга очиб, Корей Меҳнат пар-
тияси Марказий Комитети Прези-
дентининг аъзоси, Корей Халқ
Демократик Республикаси Минис-
трлар Кабинети Рависининг бири-
чи ўринбосари Ким Ирға сўз бе-
ради.

Ким Ир Корей Меҳнат партия-
си Марказий Комитети ва Корей
Халқ Демократик Республикаси
ҳукумати номидан буғун корей
халқи номидан совет делегацияси-
ни таъриқлайди. Совет ҳукумат
делегациясининг Корей Халқ Де-
мократик Республикасига қилган
ҳозирги визити, дейди у, корей
ва совет халқлари ўртасидаги та-
дбирлар дўстлигини янада мустах-
камлаш ва ривожлантиришга му-
ҳим ҳисса бўлиб қўйилди.

Корей билан Совет Иттифоқи
ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик
муносабатлари деб қитириб ўтди
Ким Ир, ўзининг чуқур тарихий
илдизларига эга. Ким Ир корей
халқига қардошлар ёрдам бера-
ётганлиги учун ҳамда моддий ва
маънавий жиҳатдан қўллаб-қувват-
лаётганлиги учун Совет Иттифоқи
Коммунистик партияси, Совет
ҳукумати ва буғун совет халқи-
га таъкидур ахбор қилди.

Халқ хўжалиги ва фанининг ҳам,
соҳаларида Совет Иттифоқи
эришган муваффақиятларини қай-
ди қилиб Ким Ир дейдики. Совет
давлатининг куч-қудратини аққол
қўрсатуви ана шу буюк утуқлар
социализм лагерининг ғалабаси
ҳамда социалистик тузумнинг, ка-
питалистик тузум олдидаги беёис
афзаллигининг намоёнидир.

Совет халқининг муваффақият-
лари империалистлар агрессив
найрангларининг олдини олмақ ва
буғун дунёда тинчликни сақлаш
нинг мустаҳкам гарантисини бўлиб
хизмат қилмоқда.

Корей халқи қардош совет хал-
қининг ана шу ҳамма муваффа-
қиятларига ва муваффақиятларига
деб хосиблаб, бу муваффақиятлар
учун қувонмоқда.

Эндилкида Корей Халқ Демок-
ратик Республикаси отир ва эн-
гил саноатининг қудратли базасига
эга бўлган социалистик индуст-
риал-аграр давлат эканлигини
қўрсатиб, Ким Ир шуни қай-
ди қилиб ўтдики, ўтган йили Корей
Халқ Демократик Республикаси
нинг саноат ишлаб чиқариши
ўршдан олдинги, 1949 йилдаги
нисбатан 6,4 баравар, мамлакат
озод қилинмасдан — буғунги, яъни
1944 йилдаги нисбатан эса 7,7
баравар ёсди.

Хозирги пайтда дейди Ким Ир,
мамлакатимизда 78 олий ўқув
юрти ишлаб турибди, ҳолбуки
мамлакат озод қилинганча ўлий
шумолий кишида битта ҳам олий
ўқув юрти бўлмаган эди. Аҳоли-
нинг тўртдан бир қисми турли
босқичдаги ўқув юрларида билим

олмоқда, меҳнаткашларнинг ҳа-
маси бепул медицина ёрдамидан
фойдаланмоқда.

Биз шунга аминимизки, деб сў-
зига давом қилиб Ким Ир, халқ
хўжалигини ривожлантириш етти
йиллик лани амалга оширилган-
дан кейин мамлакатимиз тараклий
эган социалистик индустриал
мамлакатга айланди ва Ватанини
тинч йўл билан бирлаштирмоқ
учун қўлай вазият вужудга кела-
ди.

Сўнгра Ким Ир Жанубий Ко-
рейдаги ахлоқ ҳақида гапирди.
«Ердан» деб аталмиш ғиёб ости-
да АҚШ томонидан ўтказилаётган
мустамака — таланчилик сисёати
натияжасида, деб қай қилди у,
буғунги кунда Жанубий Корей
аулмат ва ҳуқуқсизлик оламига
айланди. Бу ерда миллион-мил-
лион кишилар ва овқатсиз қолган
деҳқонлар оқимдан ўлиш ёнасида
турбдилар.

Америка империалистлари, дей-
ди сўнгра Ким Ир, Жанубий Ко-
рейдаги парҳол жўнаб кетилгани,
ўттиз миллиондан иборат корей
халқи эса мумкин қадаг талон
ағона бир оқилда яшаш лозим.

Социализм Ер шарига қатъий
ғалаба қозонаётганлигини, импе-
риалистнинг мустамака система-
сининг чоки тобора кўпроқ сўки-
либ бораётганлигини қай қилиб,
Ким Ир СССРнинг кулорсиланиш
ва мустамака системасини тут-
тиш ҳақидаги тақлифини, Совет
Иттифоқининг тинчлик манфаатла-
ри моқ келадиган ташаббусини
таъриқлайди.

Корей халқи, дейди ўз сўз-
ининг охирида Ким Ир, социализм
қурилиш учун ва Корейни тинч
йўл билан бирлаштириш учун олий
боялган ва қурашда Совет
Иттифоқи тисмолан иборат талон
иттифоқига эга эканлигини бе-
ниҳол ҳусандиди.

(Охири тўрттинчи бетда)

Қўндалик пойфазалчилар КПСС XXII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг шу йил 25 сентябрда
очилдиган XVI съезди шарафига меҳнат ваҳтасида туриб ишламоқдалар. Улар йиллик ланидан
таъдари 12 минг жуфт пойфазал ишлаб чиқариш мажбуриятини олишган. Қўндалик пойфазалчилар
маҳсулот ишлаб чиқаришини кўпайтириш ва олган мажбуриятларини муваффақиятли амалга ошириш
учун ҳаракат қилиб, йилдан-йили резервларни ишга солмоқдалар ва улардан самарали фойдалана-
тирлар. Суратда: тайёрлов цехининг контролери Каромат ҚОСИМОВА шоғирди Галина КУЗЬМИ-
НАга тайёрловчилик касбини ўргатаётир. Ўртоқ Қосимова 10 шоғирди тайёрловчи қилиб етишти-
ришга сўз берган.
Г. Бойко фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Болаларни ҳимоя қилиш Халқаро куни

Бугун болаларни ҳимоя қилиш
Халқаро куни. Коммунистик партия
ва Совет ҳукумати оналар ва бо-
лалар ҳақида қинанам таъминчилик
қилиб келмоқдалар. Совет киши-
сининг турмуш даражаси йилдан-
йилга яхшиланмоқда: болаларни
замонавийнинг энг муносиб иши-
лари қилиб тарбиялаш учун бар-
ча зарур имкониятлар яратиб бе-
рилмоқда. Болалар муассасалари,
мактаблар, интернат-мактаблар,
болалар клублари ва пионер ўйлар
ҳамда саройлари сони йилдан-йил-
га кўпаймоқда. Кўп болани она-
ларга давлат ҳар йили миллионла
сўмлаб пул ажратмоқда. Мамлака-
тимизда ҳамма яхши нарсалар бо-
лалар ихтиёрига берилган. Бунинг
республикамиз жисолида ҳам кў-
риш мумкин.

Революциядан олдин аҳолиси-
нинг 1,5-2 процентига саводли
бўлган мустамака ўлма экинлик-
да ёппасига саводхон республика-
га айланди. Ўзбекистонда ўқий-
шартилай қолган биронга ҳам бо-
ла йўқ.

Республикада мактабгача бола-
лар муассасаларидан ташқари
6362 мактабда 1 миллион 463
минг 887 бола таълим олмоқда.
Таълимнинг энг янги системаси —
интернат-мактаблар тармоғи тобора
кенгаймоқда. Ҳозир республи-
када 91 та интернат-мактабда йи-
гирма мингдан ортиқ бола таълим
олмоқда.

Ўзбекистон жамоатчилиги таъ-
лимни меҳнат билан қўшиб олиб
боришни муваффақиятли амалга
ошириш учун, мактабларда маш-
ғулотларни бир сменда олиб бо-
риш учун курашда халқ маорифи
хизматчилари аянқидан ёрдам бе-
рмоқда. Ўнг яхши маъруфий бино-
лар мактабларга ажратиб берилди.
Жуда кўп қолхўлар ва маблагла-
ри билан қўшмача синфхона-
лар, интернат-мактаблар учун қў-
лай имонлар қўриб бердилар. Рес-
публикамизнинг бир қатор райо-
нлари болалар боғча ва яслалари
қуриш етти йиллик ланини ик-
ки-уч йил ичида бажариш мажбу-
риятини олдилар. Болаларни
нинг ёлғиздан олишини қўнғилиш
ўзқасиди учун ҳар йили миллион-
миллион сўм маблаг ажратилмоқ-
да.

Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқла-
рида болалар муассасалари учун
йили бинолар қўриб кўтармоқда.
Янги боғча ва яслалар, интернат-
мактаблар қурилмоқда. Болалар
учун газета ва журналлар навор
қилинмоқда. Ўзбекистонда энг
яхши асарларини болаларга аба-
ломқдалар. Буларнинг ҳаммаси бо-
лаларимизга совет кишисига ҳос
олиқаноф фазилатларини сингди-
ришга, ularни юсак коммунистик
ахлоқ руҳида тарбиялашга, ком-
мунизмнинг актив қўрувчиларини
етиштиришга наратилган. Шунинг
учун ҳам совет кишилари тинч-
ликни қатъий туриб талаб этмоқ-

далар, тинчлик учун курашнинг
олдинги сафарларида бормоқдалар.
Ешлик йиллари инсон умрининг
энг лаззатли ва қувноқ йилларини-
на эмас. Бу йилларда ҳар бир бо-
лада ўнган ҳос ҳаракат шаклла-
нади, у ҳаётга йўлланма олади.
Шунинг учун ҳам инсон ўз жинг-
ғусасининг фаровон ва соғлом ҳа-
ёт кечиршини, таълим олишини
истайди. Унинг бошқалар томонидан
камситилишига йўл қўймас-
лиқка иштилади. Лекин доллар
ҳўмрон бўлган мамлакатларда
инсониятнинг ана шу истиғига та-
момила эил ҳолда болалар камси-
тилмоқда, оч-яланғочлик ва қаш-
поқликка, дарбадарлик ва тенг-
сизликка маҳкум этилмоқда.

Капиталистик ва мустамака
мамлакатларда икки юз эллик
миллиондан ортиқ бола ўқишдан
таъминла маҳрум этилган. Испания
аҳолисининг учдан бир қисми
мактаб кўрмаган. Италияда аҳоли-
нинг беш миллиондан кўпроғи са-
водсиз, минглаб ўқитувчи ишсиз.
Жазоирда, Қонгода болаларнинг
аҳоли гўл янчили. Юзлаб негр
фарзандларини тақдирнинг қора
панжаси таптамқода. Японияда
жуда кўп болалар пулдорлар эши-
гида чўри, хизматкор бўлиб иш-
лашга мажбур бўлмоқда. Латин
Америкаси мамлакатларида мак-
таб ёшларига болаларнинг кўпи
ўқишдан маҳрум.

Анголада Португалиянинг мус-
тамака режимига қарши кура-
шадиган ватанпарварлар брасидани
элигини 11-12 ёшга кирган бо-
лалар шафқатсизларча қириб таш-
ламоқда. Чегара районларидан
бирида — деб ёзди «Дейли ге-
ралд» газетаси. — Педро Сан-
тос, исми 12 йашар бола ётарди.
Унинг юзига қараб бўлмайдиг, оёқ
ва қўллари қовурилган тўшга ўх-
шайди. Газетанинг хабар бериши-
ча, бу негр боласи бир неча кун-
дан буён ҳушсиз ётибди. Анголада
мустамакачилик қурбони бўлаёт-
ган бундай болалар озмунча эмас.

Нисон ақл-заковати фазоларини
забт этаётган, совет кишиси ко-
мосини эгаллаётган таракқийл асри-
да напмат ўлмасиди бундай
тубанликларга қандай қарб тоқат
қилиб тура олади?

Ўй! Эндилкида прогрессив ин-
соният бунга чек қўймоқда. Дунё
харитасига назар ташланг. Афри-
ка қитъасини олиб қаранг. Эркес-
ли ва ҳуқуқсизликка асосланган
тузум чок-чокидан сўқилмоқда,
жаҳон халқлари қулиқ занжир-
ларини чил-парчин қилиб ташла-
моқдалар. Мустақилликка эриш-
ган давлатларда ҳамма нарсани
сон учун, бахт-саодати учун хиз-
мат еттирилмоқда. Социалистик
тузумнинг халқларга бераётган
ноз-неъматларини санаб адо қи-
либ бўлмайди. Совет Иттифоқи,
Улуг Ҳитой ва социалистик лагери
атрофида мустахкам бирлашган
мамлакатларнинг намунаси буғун
ерини ифодасидир. Бу мамлакат-
ларда ва ҳокимиятин халқ ўз қў-
лига олган бошқа мамлакатларда
ҳамма нарсани инсоният учун, унинг
порлоқ келажига — болалар учун
хизмат қилмоқда.

Шу кунларда жаҳон жамоатчи-
лиги халқлар ўртасида барқарор
тинчликни ўрнатиш ва уни мустах-
камлашнинг ташаббускори Никита
Сергеевич Хрушчевнинг Ж. Ке-
неди билан Венада бўлибган вч-
рапувига эфр умид билан нара-
моқда.

Тинчлик сақлаб қолиниши ке-
ран ва у алобта сақлаб қолини-
ди. Бунга инсоният қатъиян ишо-
нади. Шунинг учун ер юзидидаги
бутун оналар, барча соф индон-
ли кишилар тинчлик учун кураш-
моқда.

Н. С. ХРУШЧЕВ ЧЕХОСЛОВАКИЯГА КЕЛДИ

ТИСАДАГИ ЧИЕРНА, 31 май, ТАСС мухбири М. Никитичини хабар
қилади: АҚШ президенти Ж. Кеннеди билан учрашиш учун Венага бо-
раётган СССР Министрлар Советининг Равис Н. С. Хрушчев Чехослова-
кия Социалистик Республикаси ҳукуматининг тақлифига биноан, буғун
Чехословакияга келди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Чорқўй-Қўнғирот темир йўл
бўён дебуқсон ишлаб келадиганли-
ги учун маъмур линия Қурилиш
бошқармасининг собиқ бошлиғи
Ғайи Хўжаевга «Ўзбекистон ССР»
да хизмат кўрсатган қурувчи» фах-
рий унвони берилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

СУҒОРИШ ВА ЯНГИ ЕРЛАРНИ ҲАМ ИШЛАШТИРИШ—УМУМХАЛҚ ИШИ

Депутат Ш. РАҒИДОВ нутқи

Депутат ўртоқлар! Ўзбекистон ССР Олий Советининг бу сессиясида ирригацияни янада ривожлантириш ва янги ерларни ўзлаштириш масаласини муҳакама қилмоқдамиз. Бу масала республикамиз учун иқтисодий ва сийёсий жиҳатдан жуда катта аҳамиятга эгадир. Бизнинг шароитида, суғориладиган деҳқончилик шариоатида суғориш ҳаминча ҳаётини муҳим масала бўлиб келди ва бундан бундан ҳам шундай бўлиб қолди. Экономика ва маданиятни ривожлантириш, меҳнаткашларнинг фаровонлигини ошириш суғориш ишларига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Халқ яратган каналлар ва суғориш иншоотлари ердами билан екинларни суғориш масаласи Шарқда деҳқончиликнинг негизидир, жамият гаврақини ва халқ оғзининг турмушини юксак даражага кўтарганини халқ кўзи билан кўриб турган. Илмий коммунизмининг асосчилари Маркс, Энгельс, Ленин ўз асарларида бунини кўп марта таъкидлаган эдилар.

Халқимизнинг озолини ва бахт-саодат учун кўп асрлар мобайнида олиб борган бутун курашнинг суғориш учун кураш билан ҳам барбас бўлмаган. Суғоришдаги омуҳамиятга эътибор берилганда, аввало, кўчиб, кишлоқларнинг энг эгуни янги бўлиб келди. Халқ ана шу омуҳамиятга ҳақиқатан ҳам кўп асрлар мобайнида эътибор берган. Халқимиз айтганидек, сув бўлмаса ҳаёт ҳам бўлмайди, даладар ва боғлар сув билан ободдир, сув бўлмаса ҳосилдор ерлар ҳам, боғ-бўстонлар ҳам ҳўлу биёбонга айланади.

Суғориш учун курашда халқ орасида ирригация қурилишининг муҳим устуларни еттириб чиқди. Уларнинг бой тажрибалари асрлардан асрларга мерос бўлиб қолди. Аммо, революцияга қадар меҳнат, қашлар кучини машаққатлар кечиб келтирган сувдан эксплуататорлар фойдаланган, қашлар деҳқонлар эса бир томи сувга эриб бўлиб, очлик ва муҳтожликка маҳкум эдилар. Сув бой ва помешиклар қўлида бўлиб, меҳнаткашлар оммасини эксплуатация қилиш воситаси эди.

Ушбу Октябрь социалистик революцияси ана шу адолатсизликни абадий хотима берди. Ер-сув ўзининг ҳақиқий хўжайини бўлган меҳнаткаш халқ қўлига ўтди. Ер, суғориш ости бойликларини, ўрмон ва сувларни давлат ихтиёрига олиш тўғрисидаги тарихий декрет Совет ҳокимиятининг тўнғич ҳужжатларидан бири эди.

Коммунистик партия, Совет ҳукумати Совет Туркистонининг халқ хўжайинини тиклаш учун ҳамма чораларни қўйди. 1918 йилда, мамлакатда байронгариячи ва оқчиллик ҳужуми сурган, грабдажлар уруши фронтларида пайда бўлиб жанглар давом этиб турган бир пайда, партия ва ҳукумат, шаҳсан Владимир Ильич Ленин суғориладиган деҳқончиликнинг негиз бўлган ирригацияга жуда катта эътибор бердилар.

В. И. Ленин мамлакат Шарқдаги республикалар халқ хўжайинини барча тармоқларини ривожлантиришда ирригациянинг жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, бундай деган эди: «Суғориш—ўлкани ҳаммадан кўра кўпроқ ўзгартириш юборади, уни янашадан, ўтмишга хотима беради, социализмга ўтишни мустаҳкамлайди». (Асарлар, 32-том, 353-бет).

1918 йил 17 майда Халқ Комиссарлари Советининг Туркистондаги суғориш ишларида 50 миллион сўм ажратиш тўғрисида ва бу ишларни ташкил этиш ҳақида Ленин измояси билан декрети чиқди. Бу декрет сув хўжайини қурилишининг кенг программаси бўлди. Бу программа ҳозирги Ўзбекистон территориясида юз минг десятиналлар ерни суғоришни қўзда тутган эди.

Ушбу Ленин измоялан тарихий декрет тамонада янги, иқтисодий-иқтисодий ва техника асосларида ирригацияни кучли суратда ривожлантиришга асос солинди. Халқимиз сув учун курашда Коммунистик партиянинг ташкилотчилиги ва раҳбарлик ролини доимо ҳис қилиб, севиб турди. В. И. Ленин декретидан кейин партия ва ҳукумат ирригация қурилиш масаласини юзасидан бир неча қарорлар қабул қилдилар, суғориш ишларини бутун қарор билан ривожлантиришни қўзда тутган конкрет, амалий таъбирлар билан белгиланди ва донолик билан амалга оширилди.

Партия ташкилотларининг раҳбарлигида, Россиянинг марказий районларидаги республикамизга келган мутахассисларнинг ёрдами билан Ўзбекистонда мавжуд ирригация шохобчаларини, йирик гидротехника иншоотларини ремонт қилиш ва янгиларни қуриш, сув олинадиган беш иншоотларини қайта қуриш ишлари кенг миқёсда амалга оширилди.

Фёдор Петрович Мартуненков, Владимир Федорович Булаевский, Николай Васильевич Макарян, Василий Степанович Малигин, Степан Титович Алтушин, Александр Николаевич Асоченский, Виктор Васильевич Пославский, Евгений Алексеевич Замятин, Владимир Дмитриевич Жури, Николай Андреевич Яковлевский, Сергей Михайлович Курбатов, Владимир Федорович Райх, Борис Дмитриевич Корнякин, Иосиф Дмитриевич Лебедев, Борис Александрович Михельсон сингари олимлар ва бошқа йирик гидротехника мутахассислар—гидротехникада республикамизга бебаҳо ёрдам қўйдилар. Улар-лар кўплари эса ҳозир ҳам халқ хўжайинининг бу муҳим тармоғида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Биз уларнинг номларини доимо миннатдорчилик билан тилга оламиз.

Коммунистик партиянинг ташкилотчилик роли ер-сув ислоҳотини ўтказиш даврида айниқса иққол қўйди. Ер-сув ислоҳоти янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш учун кенг имкониятлар олиб берди, омманинг меҳнат гаврағи ва сийёсий активлигини мисли қилди.

Кейинги етти йил ичида ернинг захирини қочқарилган қариб икки миң километр узунлида каналлар қўйди ва реконструкция қи-

маган даражада кучайтириб юборди. Ирригация қурилиши суратлари йилдан-йилга охиб борапти. Бизнинг беш йилликлар давомида Далавзин, Учқўрғон, Қўнғироб, Дарғом, Йомбон қўлларидан йирик объектлар барпо қилинди. Қўнғироб ва Ҳазорбоб каналлари қурилди, Йилвон суғориш системаси вужудга келтирилди. Шу билан бир вақтда эски сув шохобчалари системасини янгилан қуриш, шунингдек Зарафшон воҳаси ва Фарғона воҳисини ҳамда Чирчиқ—Охангарон ерларининг мелiorатив хўлатини яхшилаш соҳасида катта ишлар қилинди.

Сув хўжайини қурилишида катта ишлар амалга оширилиши натижасида 1928-1938 йилларда суғориладиган ер 320 миң гектарга кенгайган эди.

1939-1940 йилларда, республикамизда ерларни сув билан таъминлашни кескин суратда яхшилаш ва янги майдонларини кенгайтириш бўлишига умумхалқ ҳаракати кучайиб кетган бир пайда, ирригация қурилиш кенг қучот олди. Ақойиб халқ қурилишлари ана шу даврда вужудга келди. Бу иншоотларнинг қурилиши меҳнаткаш оммасининг онги гоит ўсганлигини, уларда ватанпарварлик ва социалистик интернационализм юксак даражага кўтарилганлигини, пахта учун, халқ бойлигини вужудга келтириш учун курашда ишчилар, колхозчилар ва зиёлиларнинг активлиги беиҳқол ўсганлигини аққол қўрсатган зўр намуна йиғилди.

Бу эса, аслида ирригация қурилиш тарихида янги саҳифа очилган далолат беради. Шу нарса айтиб ўтиш киёнки, 1939 йилнинг қўлимада республикада халқ қурилишлари методи билан 46 та йирик ирригация иншооти ва 450 километр узунлида янги каналлар қурилди. Уша йилда Фарғона воҳисиданги колхозчиларнинг ташаббуси билан 320 километр узунлида Катта Фарғона канали қурилди. Бу улғур гидротехника иншооти жуда қисқа вақт ичида—45 кунда қурилиб бўлди. Катта шухрат келган Катта Фарғона каналини қишда 160 миң киши қатнашди.

Халқ қурилишлари партия, қасба соҳа ва қосмоқ ташкилотлари олиб борган ташкилотчилик ҳамда оммасий-сийёсий ишларнинг катта мактаби бўлди.

Катта Фарғона каналини қуриш қаҳармонларини олимақор намунаси республика кишлоқ хўжайинини барча меҳнаткашларини янги ерларни ўзлаштириш учун, пахтачиликни янада юксалтириш учун курашда ақсодилариди. 1940 йил мобайнида Шингил Фарғона, Жанурий Фарғона, Тошкент, Катта Зарафшон, Боғиқор, Тошкент каналлари, В. И. Ленин номи канал, Каттақўрғон, Қосқон сув оммоблари ва бошқа кўчинга гидротехника иншоотлари қурилди.

1939-1940 йилларда йирик ирригация иншоотлари асосан қўда билан қурилди. Механизмизм ёрдами билан 62 миллион кубометр суғориш назиб кубометр, қариб 200 миң кубометр ҳамма ботон ва темир-бетон ётқизилганлиги халқ оммасининг қаққор зўр қаҳармонлиги билан меҳнат қилганлигини қўрсатиб турибди.

Фарҳод гидрoлoкoтpостaнини «руш» қиларида халқ кучи билан барпо қилинган энг йирик иншоот бўлди. Фарҳод ГЭСи халқ хўжайини учун жуда катта аҳамиятга эга эканлиги ҳаммага маълум. Бу ГЭС энг асосан электр қуввати бермоқда. Фарҳод ГЭСи кенг пахта майдонларини сув билан таъминлайди, Мирзачўб ерларида ана ҳужум бошлаш учун катта истиқболлар очиб берди.

Халқ қурилишлари, сув учун бошланган умумхалқ ҳаракати факат амалий хўжайини аҳамиятига эга бўлиб қолмади. Бу қурилиш меҳнати янги, коммунистларча муносабатни қўрсатди, коллективизмининг қудратли кучини ерқин ифода қилди. Совет қиёметини даврида сув, ер, пахта халқимизга қинамак бахт-саодат келтирди, республикамиз пахта етиштиришни робора қўлайтириш бўлида бориб, гуллаб-яшнаётган, саноатлашган-колхозлашган социалистик республикага айланди. Бу эса кишлоқларимиз қалбида зўр фахрлилик ҳиссини уйғотди. Уларни янгилан-янги меҳнат зафарларига олтириш ва олтиришмоқда.

Ўртоқлар! Ирригация ва пахта республикада саноатнинг энг муҳим тармоқларини мавж уриб юксалтиришга, капитал қурилишнинг кенг амал олишига, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва инқилор зиёлилар орасидан миллий кадрлар етишиб чиқишига, коммунизм қурувчи киши қилинган таъйинлаш ёрдам берди. Республикамиз меҳнаткашлари совет халқларининг қароқчилик оиласида коммунизмнинг модални техника базасини вужудга келтириш учун курашда муносиб ўрин олганлигини билан халқ суратда фахрланайлар. Барча Совет Социалистик Республикаларининг барқ уриб ўсганлиги, халқларимизнинг бузилмас дўстлиги ва ёзаро ёрдам—Коммунистик партия, Ленинча миллий сийёсатининг буюк тантанасидир.

Урушдан кейинги даврда сув хўжайини қурилиш иқтисодий метoдлар билан олиб борилди. 1953 йилдан бошлаб, янги КПСС Марказий Комитетининг тарихий сентябрь Пленумидан кейин бутун мамлакатда ва шу жумладан Ўзбекистонда партиянинг Марказий Комитетининг ва шаҳсан ўртоқ Н. С. Хрущевнинг ташаббуси билан ирригация таракитида янги давр бошланди. Биргина Ўзбекистонда суғориладиган ер майдонлари 1953 йилдан кейин 200 миң гектар кенгайди. Шу давр ичида сув хўжайини қурилишининг йиллик ҳажми қариб 8 баравар қўйилди.

Кейинги етти йил ичида ернинг захирини қочқарилган қариб икки миң километр узунлида каналлар қўйди ва реконструкция қи-

линди, 110 миң гектар майдондаги суғориш шохобчаларининг техника ҳолати яхшиланди, 400 миң гектар ернинг мелiorация хўлатини яхшилаш соҳасидаги ишлар бажарилди.

Суғориш системаларининг лойиқлаштириш қурилиш кўп иш қилинди. Йилга колхозлар каналлари лойиқдаган тoзалаш учун неча миллионлаб меҳнат кучи сарф қилар эдилар, ҳозирги вақтда эса, бу ишларнинг қариб 80 процентини механизмлар ёрдами билан бажаришмоқда. Республикамизда мелiorация таъбирлари кенг миқёсда амалга оширилганлиги натижасида ботқоқ ерларнинг ҳаммаси қурилди ва аҳолининг безгак билан олтиришга тамонада барҳам берилди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари суғориш ишларини ривожлантириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилиб, катта ёрдам бераётганликлари учун жонон Коммунистик партиядан, Совет ҳукуматидан, улғур рус халқидан ва мамлакатимиздаги Барча қардош халқлардан абадий миннатдорликлар ва уларга кини қўнганда самимий ташаккур изҳор қилдилар. Ана шу буюк ғамхўрлик ва ёрдам республикамизда пахтачиликни кучли суратда ривожлантириш ва шу асосда халқимизнинг моддий турмуши ва маънавий қиёсасини тўдан қайта қурилиш таъминлади.

Депутат ўртоқлар! КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми суғориш ва янги ерларни ўзлаштириш масаласини янада кескин қилиб қўйди. Пленум муттасил мў ҳосил етиштиришнинг мустаҳкам воситаси, кишлоқ хўжайинини зўр бериб ривожлантириш таъминлашнинг муҳим шарт бўлган ирригация гоит катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Ўртоқ Н. С. Хрущев Пленумда суғориш нутқида ирригация ишларини кенг миқёсда олиб бориш зарурлигини таъкидлаб ўтди. Ирригация ишларининг яхши бўлга қилиниши пахта, шол, маккажўхори каби муҳим кишлоқ хўжайини маҳсулотларини доим етарли миқдорда олиниши учун, гўшт, сўт, ёғ, жун ва бошқа қорачилик маҳсулотлари етиштиришни анча қўлайтириши учун имконият яратиб беради.

В. А. Ёлбаб ва А. А. Сариксов ўртоқлар сув хўжайини қурилишининг аҳволи тўғрисида ва республикада янги ерлар қандай ўзлаштирилаётганлиги ҳақида сессияда батафсил гапириб бердилар. Доғдчилар ва музокараларда сўзга чиққан депутатлар бу ишдаги мавжуд камчиликларни тўғри қўрсатдилар ва суғориш ҳамда янги ерларни ўзлаштириш ишларини кескин суратда яхшилашни қўзда тутган қиёматли тақдирлар ифтирдилар.

Ўртоқлар, кўп иш қилинди, аммо шунинг эътирофи қилиш керакки, партия ва совет ташкилотлари, суғориш хўжайини ва кишлоқ хўжайини органлари, колхоз ва совхозлар деҳқончилигини сув билан қўпроқ таъминлаш ва суғориладиган ерларнинг мелiorация хўлатини яхшилаш соҳасида халқ етарли даражада энг қиёматлилар, суғориладиган екин майдонларини кенгайтириш учун республиканинг жуда катта имкониятларидан тўлиқ фойдаланмайдилар.

Кейинги йилларда республикада сув хўжайини қурилиш маълум даражада яхшиланиб қарамай, шунинг, янги ерларни ўзлаштириш ва ернинг мелiorация хўлатини яхшилаш ишларининг ҳозирги суратларини қаноатланиш деб бўлмайди. Бу суратлар ўсган талабларимизга жавоб бера олмайд.

Бир қанча жойларда ирригация қурилиш эски усуллар билан олиб боришмоқда. Сув хўжайини министрлиги қурилиш индустрия базасини вужудга келтириш соҳасида жуда сўзлашмоқда. Давлат бераётган маблағлар кўп объектларга сочиб юборилмоқдаки, бу ҳол қурилиш мудафаларини қўзиб юборишга, сабаб бўлмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаб қўрсатиш керакки, кўпгина колхозларнинг раҳбарлари ерларни суғориш ва ўзлаштиришда ўзларини четта олоққоллар, сув хўжайини қурилиш учун маблағ ажратиш юзасидан олтинга мажбурятларини бажармайдилар. Бундай нуқсонлар қурилиш ташкилотларини қийин ахлоққа солиб қўйди.

Сув хўжайини ишларини ўз вақтида ва юқори сифатли ўтказиш бизга барча хўжайинларда кишлоқ хўжайинини интенсификация қилишнинг муҳим шарт бўлган алмашиб экинни жорий қилиш, пахтачилик, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа соҳаларини кучли суратда ривожлантириш имконини беради.

Ўртоқлар! Бу йил Ватанимизга 3 миллион 200 миң тояна, етти йилликнинг охирига бориб эса 4 миллион тояна пахта тоширишга мисли керак. Ана шу мажбуриятларимизни шараф билан бажармоқ учун биз қолғи колхозларни илғор колхозлар даражасига кўтариш, барча хўжайинларда ҳосилдорлиқни ошириш ва янги ерларни тояна сабот-матот билан қураш олиб боришимиз керак.

Республикамиз сув билан етарли миқдорда таъминланмаган 450 миң гектар ер бор. Бу табиат инқилибларини қолдириб қолган учун, барча ерларни сув билан таъминлаш масаласини атоқчилик ва тўла ҳал этмоқ учун зўр ғайрат билан ишлайишимиз керак. Дарёларимизнинг оқимини тартибга солиш, сув оммоблари ва сув сатҳини қўтарилган тўнқалар қуриш йўли билан, сервус дарёларининг сувини қамсус дарёларга оқиниб йўли билан бу вазифани ҳал этиш мумкин.

Бизда барча ерларнинг мелiorация хўлатини яхшилаш соҳасида

ги ишлар ҳали ғамоланган эмас. Бир қанча район ва хўжайинларда мавжуд коллектор шохобчалари ва хусусан дренаж шохобчалари мутлақо етимилайди. Бир қанча областларда сув олинадиган иншоотлар тўғрисидаги масала мутлақо ҳал қилинган йўқ. Мирзачўб, Хоразм, Бухоро, Фарғона областларида ва Қорақалпоғистон АССРда шўр босган ерлар айниқса кўп.

Колхоз ва совхозларда суғориш ва коллектор-зўвур шохобчалари қуриш ва уларни реконструкция қилиш ҳамда ерларни текислаш соҳасида катта ишлар олиб боришмоқда, ерларнинг мелiorация хўлатини тўдан яхшилаш мумкин эмас.

Тупроқнинг шўрлиниши ва ернинг ботқоқчилигини қарши қураш гидротехника, агротехника ва ташкилий-хўжайини таъбирлари комплексини амалга оширишни талаб этади.

Маълумки, Хоразм областиди шариот жуда мураккабдир. Ленин шунга қарамай, бу областда пахтадан олинадиган ҳосил йил сайин ортиб бормоқда. Хоразмда 1953 йилда ҳар гектар ердан 18,6 центнердан ҳосил олиниб, 1960 йилда 27 центнердан ҳосил олиниди. Облаstdaги айрим колхозлар ҳар гектар ердан 40 центнер ва бундан ҳам кўпроқ ҳосил олмақдлар.

Бунинг сабаби шундаки, Хоразм областининг колхозчилари мавжуд коллектор шохобчаларидан усталик билан фойдаланмоқдалар ва вегетация даврида тупроқнинг ўсимлик ўсадиган қатламиди суғориш учун ярайдиган намин вужудга келтирмоқдалар. Хоразмдаги суғориш системалари вегетация даври тамом бўлганидан кейин 4-4,5 ойгача ёмқ қўйлади ва бунинг натижасида сизот суғуларни 2-2,5 метр пасадга, баҳор фаслида эса, областдаги колхозларда шўрнинг ювиш учун жуда аҳин шариот қуришга келтирилди. Муттасил учун бу ерда сув олинадиган иншоотлар қуриш, етарли қуруқлик-сув коллектор ва зўвурларни қўлайтириш ҳамда реконструкция қилиш учун керакли ҳамма чорани қуриш лoзим. Бу га Қорақалпоғистон Автоном республикаси га тўла тааллуқлидир.

Коллектор шохобчалари кўпроқ бўлган Бухоро области кейинги етти йил ичида пахта ҳосилдорлигини ошириш уёқда турсин, ҳатто қамай, гириб юборди. Бухоро областиди 1953 йилда ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 18 центнердан пахта олиниб бўлса, 1960 йилда 16,4 центнердан ҳосил олинди.

Хўш, бунинг босни янми? «Бунга—аввало, сабаб шунки, Бухоро областиди кўп майдонлар яхши текисланмаган. Ерларнинг юқори кескилиги тупроқнинг шўрлини сифатли қилиб ювиш ва гўзани ўсиш даврида бир текис суғориш имконини бермайд.

Бухоро областиди дарёлардан сув олидиган иншоотларни кенг миқёсда қуриш, ерларни текислаш, коллектор шохобчалари, хусусан зўвурлар барпо қилиш зарур.

Фарғона областиди ҳам мелiorация шариоти яхши эмас. Бу областда ҳам кейинги йилларда кўп синдорлик ошмапти. Бунга зўвурларнинг етарли эмаслиги ва мелiorация хўжайинининг тўғри ушатирилмаганлиги ҳам сабаб бўлмоқда. Фарғона областиди коллектор-зўвур шохобчалари учун ҳужур эмас ва уларни тoзалаш ишлари кенг ҳажмда олиб борилаётми.

Суғориладиган ерларга беларво қараш ва уларнинг мелiorация хўлатини яхшилаш ишларининг натижасида республикада нагари ўзлаштирилган массивларнинг неча миңлаб гектари ҳар йили кишлоқ хўжайини обортидан чиқиб қолмадики, бунга сира тоқат қилиш мумкин эмас.

Тошкент областиди кейинги яки йил ичидагина 6 миң гектардан кўпроқ ер, Хоразм областиди 2,5 миң, Самарқанд областиди 1.000, Бухоро областиди 800, Суғондаре областиди 800 ва Қорақалпоғистон АССР да 700 гектардан кўпроқ ер қилиш хўжайини обортидан чиқиб қолган.

Партия ва совет ташкилотлари мелiorация ишларига ўз муносабатларини тўдан ўзгартирилари доимий. Суғориладиган деҳқончилик маданиятининг даражасини белгилайдиган ва кўпчилик равишда ўз миңгларча тояна пахта ва бошқа маҳсулотлар олиниш таъминлайдиган ана шу муҳим ишга барча партия ва совет органлари раҳбарларининг эътиборини, кишлоқ хўжайини ва сув хўжайини ҳождимларнинг, колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг эътиборини жалб этиш керак.

Хоразм областиди Дарёлик ва Озери коллекторлари энг йирик мелiorация иншоотларидир. Бу иншоотлар Ўзбекистон ССР ва Туркменистон ССРда юз миңлаб гектар ерларнинг мелiorатив хўлатини бутунлай яхшилаш имконини беради.

Далавзин ирригация системасиди, Боевот системасиди, шунингдек Сардоба, Шўрўз массивлари ва Мирзачўб зонаси бошқа массивлардаги суғориладиган ерларнинг мелiorация хўлатини тўдан яхшилаш қўзда тутилади.

Марказий Фарғона, Бухоро областиди йирик ирригация қурилишнинг ҳаммасида суғориш таъбирлари билан бирга мелiorация ишлари ҳам кенг миқёсда олиб борилади.

Гидротехника уювларини, сув оммобларини, насос билан суғориш ташкилотларини ва каналларни таъминлашнинг автоматлаштириш ва телемеханизациялаш соҳасида кўп иш қилиниши лoзим.

Сув хўжайини соҳасида давлат йўли билан катта таъбирлар амалга ошириш билан бо қаторда хўжайинларнинг ичидида ирригация—мелiorация шохобчаларини колхозларнинг кучи билан техника

жиҳатидан тақомиллаштириш йўлида ҳам катта иш қилиш керак. Кейинги йилларда бу ишга эътибор сусайтириш юборади.

1961 йилдан гоити 1965 йилгача хўжайинларнинг ичидида суғориш шохобчаларини қайта қуриш ва ерларни текислаш ҳамда 1 миллион 289 миң гектар майдонда зўвурлар қазниш мўлжалланади. Бунинг учун колхозларнинг ҳам аниқ кўп маблағ сарфлайишга талаб этилади. Ҳар бир колхоз ўзидидаги суғориш ва коллектор-зўвур шохобчаларини техника жиҳатидан реконструкция қилиш ва тақомиллаштириш учун ўзининг бўлими фондидан мумкин қадар кўпроқ маблағ ажратиш лoзим.

Хўжайинларда суғориш шохобчаларини техника жиҳатидан реконструкция қилиш шун тарихда ўтказиш керакки, ерларнинг ҳаммаси яхши текисланган бўлсин, уларнинг мелiorация хўлатини яхшилаш, суғориш шохобчаларида сув тақсимловчи гидротехника иншоотлари қуришдан бўлсин, суғориладиган ер участкалари тўрт бурчак шаклида бўлиб, уларнинг катталиги 10 гектардан кам бўлмасин. Бу эса, кишлоқ хўжайини техникасидаги тўғри фойдаланиш учун, пахтачиликни комплекс механизациялаш учун шарт-шароит вужудга келтирилади.

Бирок, сув шохобчаларидан фойдаланишда халқ ҳам кўп камчиликларимиз бор. Суғориш шохобчаларидаги сувнинг қариб 40-45 процентини ерга сизиб кетиб, ер ости суғуларини қўтариб юборди. Бу эса, ернинг мелiorация хўлатини ёмонлаштириди, тупроқнинг ботқоқчилигини ва шўрли қўлга келтириди. Бунинг натижасида кишлоқ хўжайини екинларининг ҳосилдорлиги қамайиб кетди.

Биз йили йиллар ичида суғориш системаларининг фойдали иш қўрсаткичларини кескин суратда оширишимиз ва уни ҳозирги 0,45-0,55 дан 0,65-0,70 гача қўтаришимиз лoзим. Бунинг учун шу йилдан бошлаб сувнинг сизиб кетишига қарши қурашнинг тажрибига да синаб қурилган методларни, яъни каналларни бетонлаштириш ва шунга ўхшаш бошқа таъбирларни изчиллик билан амалга оширмоғимиз лoзим.

Айрим участкалардаги екинларни бостириб суғориш ёки қондириб суғоришнинг оқсиди, даладарга сувни ўз вақтида ва бир меёрда текислаб бермаслик натижасида талабига ҳосилдан маҳрум бўлиб қолмоқчимиз.

Суғориш техникасини кескин суратда яхшилаш, даладарга сувни ўз вақтида ва бир меёрда текислаб бермаслик натижасида талабига ҳосилдан маҳрум бўлиб қолмоқчимиз.

Суғориш техникасини кескин суратда яхшилаш, даладарга сувни ўз вақтида ва бир меёрда текислаб бермаслик натижасида талабига ҳосилдан маҳрум бўлиб қолмоқчимиз.

Суғориш техникасини кескин суратда яхшилаш, даладарга сувни ўз вақтида ва бир меёрда текислаб бермаслик натижасида талабига ҳосилдан маҳрум бўлиб қолмоқчимиз.

Суғориш техникасини кескин суратда яхшилаш, даладарга сувни ўз вақтида ва бир меёрда текислаб бермаслик натижасида талабига ҳ

БУГУН БОЛАЛАРНИ
ХИМОЯ ҚИЛИШ
ХАЛҚАРО КУНИ

БОЛАЛАР-ИСТИКБОЛИМИЗ, КЕЛЖАГИМИЗ

И К К И Х И Л Б О Л А Л И К

Аста-секин кумуш тонг отади. Ташкент кўчаларида жўшқин ҳаёт бошланади. Жажжи қолса-калар гилдирибди, ўғилчаларини етаклаб икки томонидан ранго-ранг гуллар яшнаб турган йўл-калар, ям-яшил аллеялар, истироҳат боғларида сайр қилиб юрган ота-оналарни учратасиз.

Дам олиш кунлари Максим Горький номи бо-
лалар боғи айниқса гавжум бўлади. Боғ ақини-
дан ўтиб бораётган, қувноқларнинг шўх, бахтиёр
қийқириқларига махлиб бўласиз. Бехтиёр боғ
сари кириб борасиз. Болаларнинг қўнғилиди дам
олишлари учун ҳамма нарса муҳайё: бир тўда
дўмбоқчалар от ўйинларида учинади. Қизалоқлар
гул саралаб териб билан банн. Баъзилари шаш-
ка ўйинига берилган. «Чавандозлар», «ТУ-104-
да учувчилар», велосипед «пойгачилари» ҳам
шу ерда. Ҳаммасининг лўппи-лўппи юзларида
шўх табассум порлайди. Радиода музика янграб
кетди. Сочларига бантик тақиб олган дўмбоқ
қизча рақсга тушади. Болалар ўйинини завоқ билан
томоша қилишарди. Қувноқлар даврасиз
ўйин-кулги қилиб кетади. Қузнат эканман, она-
лик қалбим ифтихорга тўлиб тошди:

Мунчалар гўзалсиз, мунчалар кўрнам.
Ёнот чечакларсиз, эрикатойларим.
Сиз билан ободдир, ҳар дил, ҳар гулшан.
Сиз десам жангарлар кўнғил куйларим.

Аввон, гулларга бурканган, она қалбнинг
меҳр-муҳаббат чашмасига қонган бебаҳо болалик
ва масрур оналигимизнинг қадрига етдим, беҳад
уаулашдим.

Лекин ер юзининг империализм ҳукм сура-
ётган қўнғилидидаги мурғак гўдаклар, масъум
оналарчи? Уларнинг оғир қисмати эслаб баг-
рим эзилди. Кечатгина «Комсомолец Узбекиста-
на» газетаси саҳифасида муҳим бир суратга кў-
зим тушди. Португал мустамлакачиларнинг Ан-
голадаги терроризм сўнг, кўчаларда мурдалар
эгасиз қолган. 3-4 ёшлар чамасидаги гўдак ўқ
зарбидан дум тушганича қотиб қолган. Нарироқ
да нарсалар солинган қоринка. Сал нарида бе-
зор шўхликари, ўйин-кулгилари йиртқиқлар-
нинг қони пайжаси билан ўлқиб олган гў-
дакнинг ота-онаси тупроққа беланиб ётибди. Му-
ҳим теурор оқибатида ётиги қурган бу оила
аъёлари сайр қилиш учун эмас, бирор тир-
чилик вақидан қоринка кўтариб кўчага чиққан.
Лекин қонхўр, малъун учун бунинг аҳамияти
борми?!

Ҳа Анголада яшаётган меҳнаткашлар оиласи-
даги ота-онанинг ҳам, гўдакнинг ҳам исгаи бит-
та. Бу — истироҳат боғларида қўнғилиди дам
олиш эмас, уруш қўрқувларида халос бў-
лиш, таҳликада қолган жонини қўтариш
ташвишидир. Газета саҳифаларида очилган ёти
устихонига бориб ёпишган, қовурғалари савалиб,
бемадорлиқдан кўзалари хиралашган мунгли бола-
ларни ҳам кўрдим. Империализм номи билан
мустамлакачиларга нафратим ортди. Ёши бола-
ларининг ошқон «оҳ» беринг, «Кофе ичгим
келаяпти» деб ёлборишларига илжисизликдан кў-
залари жижика ёшга тўлган онанинг суратини кў-
риганда қаҳри-газабим тугенга келди. Америка-
нинг «Пуэрто Рико» деган бир оролин кишилар
«Бой порт» деб аташади. Дарҳақиқат бу ерда
кофе, банан, шакар қамиш ўсади. Орол кумуш,
никель ва бошқа рудаларга ҳам бой. Лекин бу-
лар халққа эмас, америка мустамлакачиларига
хизмат қилади. Бу ерда гўдаклар ширинликка
зор. Уларнинг оғиш, зафадор юзларини табас-

сум эмас, парипонлик, ёшларига ярашмайдиган
аллақандай кулфат-ғам қоплаб олган.

Япониянинг Локио, Осако ва бошқа шаҳар-
ларида болалар кучи шафқатсизларча эксплу-
атация қилинади. Улар ота-оналари билан бара-
вар рўзгор тиркичилиги ҳақида қайғирадилар.
Натижада болаларнинг кўпи бахтсиз ҳодисаларга
учраб ўлиб кетади. Боғча ва ясилларнинг йўқ-
лигиндан оналар гўдакларини ўзи ишлайдиган
шовқин-суронлик станоклар олдида ётқизиб кў-
йишга мажбур бўладилар.

Африка болаларининг тақдирини бундан ҳам
аянчли. Моддий аҳвол, медицина хизматининг
ёмонлиги оқибатида бу ерда туғилган бола-
ларнинг 40-50 проценти ёшига етмай ўлади.
Ҳар йили жанубий Африкада туғилган 1000 та
боланинг 200-300 таси 16 ёшга етмай ҳалок
бўлади. Айта берган билан адо бўлмайди...

Лекин она қалби, бутун соф виждонли инсо-
ният қалби ер юзидagi барча болаларнинг бах-
тиёр, осуда ҳаёт кечиршини, беёзор ўсиб, камол-
лотга етишини истади. Чунки болалар инсо-
ниятнинг келажиги, ҳаётнинг кўрки. Фарзанд ҳар
бир онанинг қувончи, фахри. Келажикимизнинг
шу ёш нихолларини ардоқлаш, уларга чинакам
ғамхўрлик қилиш бизнинг социалистик ватани-
миздагина бениҳоядир. Мамлакатимизнинг ҳамма
шаҳар ва районларида, қолхўз, совхозларида,
корхоналарида ана шу ёш авлодин тарбиялаш
учун янгидан-янги боғчалар, ясиллар, мактаб
бинолари қал кўтармоқда.

Биз ўстираётган болаларнинг бегубор дила-
ларида очлик-муҳтожлик даҳшатлари, шодлиқдан
портираб турган кўзаларига ўқисз ёшлар бего-
на. Ҳа, мутлақо бегона. Чунки, бу серкуёш ўлка-
да болаларнинг ҳам, оналарнинг ҳам бахти ман-
гу таъмин этилган. Бу бахт, қўяларда тошларни
тепиб илдириб отиб ўсатган азим қарагайдек ба-
қувват.

Эътибор ОХУНОВА.

ДЎСТЛИК ХАТИ

Муҳаббат эҳдидаги мактабдан қайтган ҳам
эдики, эшикдан поч-
талон кирди.

— Муҳаббат Абдула-
ева сенмисан, қи-
зим деб сўради кекса
почталон.

— Ҳа, мен.
Демократик Респуб-
ликадан хат бор,
— дедди, сумкасида
яшил конверт олиб
берди.

Муҳаббат адресдаги
ёзувини дарҳол табиб
олди. Хат Германия
Демократик Респуб-
ликасининг Халбсбург
шаҳрида яшовчи дуго-
наси Гизела Хемлер-
динг эди. Шу орада
Муҳаббатнинг сиф-
тлари Дилбар, Ина
ва Эухарлар келиб
қолди. Улар конверт
ни очиб биргаликда
хатни ўқиб чиқиди.
Муҳаббат билан бу-
дан бир йилча муқад-
дам хат орқали дўст-

ТИНЧЛИК ЧЕЧАКЛАРИ

Мен онаман. Она бўлиш хоти-
нлар учун жуда катта бахт. О-
ли болам бор. Улардан тўрттаси
ўқиди, иккитаси эса болалар боғ-
часида тарбияланди. Ўзим шаҳар
кўчонасида уворинча бўлиб
ишлайман. Эрим Улуг Ватан уру-
шининг инвалиди, давлатдан пен-
сия олади. Бундан ташқари, дав-
лат менга кўп болали она сифати-
да ёрдам бериб туради. Болалар-
имни тарбиялаш ва бахтли фаро-
вон ҳаёт кечирishi учун оиламизда
ҳамма нарса муҳайё. Бундай ғам-
хўрликни фақат бизда, социализм
галаба қилган ва коммунизм қури-
лаётган мамлакатдагина кўриш
мумкин.

Баъзан газета ва журналлардан
капиталистик мамлакатлардаги бо-
лаларнинг аҳвали ҳақида хабар-
лар ўқиб қоламан. «Озод» дунёда
ҳар йили минглаб болалар очлик
ва касалликдан қирилиб кетаяпти.
Бутун мақсад кишиларни кул
қилиш. Ўз граждандарининг чўн-
тақтаридан охири ақчаларини ку-
роланиш учун солиқ сифатида
тортиб олаётган империалистлар-
нинг болалар билан, уларнинг сол-
лими ва келажиги билан қанчалик
иш бор!

Биз, оналар, тинчлик ҳимоячи-
ларининг кўнмишдиюли армияси
сафларида туриб, болаларимизнинг
чеҳраларидаги бахтиёр кулгилари
ҳаммиса сўмаслиги учун, улар-
нинг порлоқ ва бахтиёр келажиги
учун, бутун дунёда тинчлик учун
курашамиз. Бугун, болаларни ҳи-
мой қилиш кўни мамлакатимизда-
ги миллионлаб оналар қаторида
мен ҳам тинчлик истовчи бутун
дунёдаги оналарнинг, соф ният-
ли кишиларнинг овозига ўз овозимни
қўшаман.

Л. И. КАЛИННИКОВА.

НУКУС.

Тинчлик учун кураш — авлодимизнинг ва бизнинг ўрнимизга кела- диган авлодлар- нинг ҳаёти ва бахти учун кураш демокдир.

«КПСС Марказий Комитети-
нинг халқаро хотин-қизлар Кун-
и» 8 мартнинг 30 йиллиги
муносабати билан совет хотин-
қизларига Мурокабатдан).

Т. НАЗИРОВ.

ШАҲАР КЕНЖАЛАРИ

Тонг ёриши билан шаҳарга ки-
равериздаги дағиллама бино ичи-
да ҳаёт қайнайди. Қоронув аёл
Мария Ивановна Кутасова ҳовли-
ни айланиб чиқади; атрофларига
қарайди. Ёш нихолларни, дархат-
ларни текширади, фонтан, қрай ва
водопроводларни кўздан кечириди.
Ҳовли саранжом.

Ўртада қуюқ дархатлар орасида
жойлашган ошқонда лазазати
таом ҳиди думоқча уради. Бу ерда
ошпаз Олима Мусабоева Болалар-
га нонушта тайёрляпти.

Ўқиб жуда тез ўтади. Коридор-
ларда, тешиқларида чиройли йўл-
каларда, боғчанлар хушманара
хизматларида кўш ҳовлининг эга-
лари — болалар пайдо бўлади.
Ҳовли келажак кўрталарининг
кий-чўи билан қопланади. Бола-
лар ҳам, тарбиячилар ҳам шод
хўраман.

Мана, эсиман Оля ва Валюша
Титовалар. Булар коридорда қал-
тирибдилар. Болалариди оқ қил-
поҳа ҳам ҳазларига ярашган. Бу-
гун дам олиш хонасида навбатчи-
лиги қилиш уларга топширилган.
Буларнинг даласи Фарғонадаги 8-
кўнғилиш трестинда мастер бўлиб
ишлайди. Онаси 2-бирлашган ша-
ҳар касалхонасида ҳамшира.

Тарбиячи Таиса Петровна Бу-
рева бинони кабинетлардан бирига
бошлаб кирди. Болалар кинно кў-
ришяпти. «Қизил шапкача» филь-
ми тамом бўлди. Қувноқ болалар
«Ассалом, ассалом» дея биз томон
югурдилар. Улар тарбиячинини ўраб
олиб, ҳикоя айтиб беришни илти-
мос қилдилар. Таиса Петровна
ғалим Аркадий Гайдардан бош-
лади.

Катта, ёруғ хона. Бу ерда пи-
анино ва турли музика асбоблари
бор. Ўйинчоқлар етарли. Велоси-
пед, отлик қоласка, қалка.

Ичканидан бир тўда бола чи-
қиб қолди. Булар орасида Алиқ
Файзиев, Валюша Абдулаева, Кла-
ра Мамуровалар бор. Улар ашу-
ла ва шўх ўйинларга жуда уста.
Ана, сал нарида машинаст Ҳайда-
ровнинг қизи Роза машинаст Ҳайда-
ровнинг «Черногорьевани» қизи
Леня билан аланаларда ҳақида бахс-
лашяпти. Ишчи Кудряшованинг
ўғли Вова сузда ва шўхликда
улардан қолтирмайди.

Ҳозир болаларнинг ота-оналари

меҳнат вақтисиди. Розанинг онаси
Роза Люксембург номидаги шаш-
кашлик фабрикасида ишлаб чиқари-
япти. Дадаси Ҳайдаров оғир юкли
составини Қизилқията олиб бормоқ-
да. Бошқа болаларнинг ота-онала-
ри ҳам Фарғона консерва заводи,
темир йўл станцияси, «Фергана-
водострой» трести, фабрика ва за-
водларда меҳнат қилишяпти.

Оналар ишхонада жуда осуда,
хотирикам ишлайдилар, чунки
уларнинг болалари роҳат-фароҳат-
да дам оляпти.

Фарғона темир йўл бўлимига
қарашиб бегача болалар хушча-
най, ёруғ хоналарда, шинам хё-
болларда соғлом ва бақувват ўси-
пти. Кенгайтилар учун бутун шарт-
шароит мавжуд. Катталар группаси-
да Т. Бурева, кичкинтойларга
Нина Васильевна Корнейчук ўр-
тоқлар мураббий.

— Коммунистик партия ғам-
хўрлиги тугайли шаҳримиз ке-
нжалари учун бизда ҳамма нарса
муҳайё, — дейди хайрашатуриб,
боғча мудириси Екатерина Гри-
горьевна Бергало.

Ҳа, ҳақ гап. Бундай боғчалар
биргина Фарғонада эмас, республи-
канинг ўнлаб шаҳарларида, ҳар
бир қишлоқда бор. Уларда минг-
лаб қувноқ, бахтли болалар порлоқ
келажикимиз эгалари тарбиялан-
моқда, воқта етмоқда.

И. ТҲҲАСИНОВ.

Ҳаммаси кичкинтойлар учун

Ям-яшил дархатлар, боғ-роғ-
ларга қўнғилиб ётган бизнинг
Нисабонини қишлоқимиздаги да-
ғиллама иморетлар, жамоат би-
нолари орасида энг чиройли —
болалар боғчаси. Боғча-исли-
мида кичкинтойларнинг соғ-
лом, бақувват бўлиб ўсишлари
учун ҳамма шароитлар мавжуд.
Бир тупас алагул хоналарда
жонли қишлоқлар, моделлар,
турли ўйинчоқлар муҳайё. Тажри-
бали тарбиячилар, арчалар
ана шу дўнғилчалар хизмати-
да.

Бахтимиз ва порлоқ келажик-
имиз бўлган болаларга ғамхўр-
лик қилиш қолхўз правиликисиди.

Ўйғондигми, дўмбоғим, қўзим
Сени қўйиб, оппоқ тонг қутлар!
Кел, бағримга порлоқ юлдузим
Юр, боғингдан тейлиқ гуллар.

И. Глауберзон фототюди.

БАХТИЁРЛАР ЎЛКАСИДА

Чехословакида мактаб кичиқу-
лар, лагер йиғилари, экскурсия
ва турист сажатларининг олтин дав-
ри бошланди. Республика Коммунист-
тик партияси ва ҳукумати болаларга
тинчлик ғамхўрлик қилиб, уларга
соғлом дам олиш учун барча қишлоқ-
ликларни яратиб бермоқдалар. Бу
йилги ёш мавсумида 300 миңга яқин
бола мамлакатнинг турмакларга
жойлаштирилган лагерларида дам
олади. Юз миңгайча бола ўзоқ
давом этаётган туристик экскурси-
яларига чиқади. Даволашни лозим
благан болалар эса Чехословакия
нинг энг яхши санаторияларига юба-
рилади.

Болаларнинг ёш мавсумида бепида
дам олиши ва даволашни ташки-
латиш — давлат кўрсатмадан
жуда кўп ғамхўрликларнинг бири-
дир. Чехословакия социалистик рес-
публикасининг шаҳар ва қишлоқла-
рида 300 миң бринли болалар боғ-
ча ва ясиллари ишлаб турибди. Бу
муассасаларнинг деярли барча ха-
рожатларини давлат ўз зиммасига
олаган. Бола туғилган вақтда унинг
онаси бир йўла 650 крон миқдоридида
ердам олади. Ўндан кейин эса бола-
ларнинг сонига қараб, одил нафақа
олиб туради.

Социалистик Чехословакияда меҳ-
наткашларнинг болалари маънавий
ва жисмоний жиҳатдан тўғри дини
учун ҳамма имкониятларга эга. Улар
медицина хизматида бепул фойда-
ланишларига эришади. Ўқув
ёшга етган биринчи ҳам бола бу
ерда мактабдан кетдида қолдирилмай-
ди. Болалар бепул ўқитиловганли-
гидан ташқари, йқув дарсликлари
ва кўрсаткич қўроқлар ҳам бепул.
1960-1961 йқув йилида республикада
80 миң бола учун янги мактаблар
қуришди. Янги мактаблар қуриш тез
суръатлар билан олиб бормоқда.

Биз борган йў Гавананинг энг
чеккасидаги ишчи квартал Пойбиди
экан. Бу уйи тоғини учун унинг но-
мари ва ҳисобини номини биллиш
шарт эмас эди. Ойро Фриаснинг но-
ми айтишнинг ёш етгори. Уни бу
ерда ҳамма танийди. Йўқ, у бу ерда
яшамайди. Фидель Кастронинг пар-
тиялар отряди Батистанинг дикта-
торлик режимида қарши олиб борган
жангларидан бирида Ойро Фриас
ҳалок бўлди. Эндилкида Гавананинг
болалар тўғрақаридан бири унинг
номи билан аталади.

Болалар тўғрақари деган сўз Ку-
бада янги тушундириб. Болалар ас-
ланлари, болалар боғчалари ҳақида
консултацияларни бу ерда шундай
тайёшлар. Революция галаба қо-
зғонгандан кейин Куба аёллари мам-
лакатини ишлаб чиқариш ва жамоат
ҳаётига актив қиришиб кетдилар
ва болаларни тарбиялаш соҳасидаги
аски проблема анида мураккаблашиб
қолди. Қамбағалликнинг, болалар
қўни қамитиб қўришга, да-
волик қилишга мажбур бўлибгина
қолмасдан, автомашиналар, остида
қолли хавфига ҳам дучор бўладилар.
Болаларнинг жажжи қўлларига куч-
қувват кирмасдан, оғир меҳнатга
братиларди. Аявалари Куба бола-
лари жуда арзон ишчи кучи эди.
Улар ота-оналариди мактабни туш-
ларида ҳам кўрмас эдилар.

Ишчи квартал Пойбиди ақолисининг
пайтхори бўлган Куба қаҳрамони
Ойро Фриас номидаги боғча мамла-
катда тоғори қайратган болалар
муассасаларини намунасиюди. Ре-
волюцион ҳукумат йиш охиригача
мамлакатда 300 та шундай болалар
муассасасини қуришга қарор қил-
ган.

Ишчи квартал Пойбиди ақолисининг
пайтхори бўлган Куба қаҳрамони
Ойро Фриас номидаги боғча мамла-
катда тоғори қайратган болалар
муассасаларини намунасиюди. Ре-
волюцион ҳукумат йиш охиригача
мамлакатда 300 та шундай болалар
муассасасини қуришга қарор қил-
ган.

ЎҚУВЧИЛАР СПАРТАКИДАСИДА

Яқинда Бойсун район мактаблари ўқувчиларининг спартакиада-
си бўлиб ўтди. Спартакиада программасига енгил атлетика, баланда
ва узуқликка скакрас, диск улақтириш, велосипед пойгаси сингари
спортнинг ўнлаб ортин турти киритилган эди.

Уч юздан зиёд спортчи қатнашган бу мусобақаларда Бойсун
қизлари айниқса катта маҳорат кўрсатдилар. 4X100 метр масофага
югуришда Сталин номи мактабнинг 9-синф ўқувчиси Иқбол
Шарипова рекорд натижага эришди. Ленин номи мактаб-
нинг 10 синф ўқувчиси Чархи Саломова эса 100 ва 400
метрлик масофаларга югуришда биринчилигини эгаллади.

Велосипедчи йиғитлардан Омон Сатторов, Норқодир
Нўрдошев ва Хайрулла Абиловлар ҳам спартакиада го-
либи бўлдилар. Республика мактаб ўқувчилари спарта-
киадаси олдидан ўтказилган бу спорт кураши Бойсун ло-
қинлари учун катта синов бўлди.

Т. НАЗАРОВ.

ФАРЗАНД ТИНЧЛИК БОҒИДА

Фарзандини етаклаб,
Богда юради она.
Гула терипар етаклаб,
Кўнғил гулга парвона.

Ғунчаларга қарайди,
Лаб очғудай бу тонгда.
Бунда булбул сайрайди
Боладай шод оҳангда.

Боғар меҳрлик кўзалар
Ўнлаб гула жонига;
Она дилдан сўзлар
Фарзанд тинглар ёнида:

— Хилма-хил гуллар экан,
Ҳаётга берган чирой;
Лекин гуллардан кўркам
Фарзанд билан инсон бой.

Оналарнинг алласи
Ардоқлаган чоғида,
Авниг уйи палласи
Эркалар кучонига.

Оқ сут бериб ўстирар
Шамонли кўрмал раво.
Дом бахтинги тилар
Қалбда чин муддо:

— Болам миллионлар қаби
Ўнлаб, ўс, Ватан учун.
Шунинг дер она қалби
Оқласин инсон бурчин.

Тинчлигини қалқонмай
Химоянда бор умирин.
Мен бир эмас, жаҳонман
Сенга теголмас ҳеч ким.

Мана шу тинчлик боғи
Гулларга тўйиб қара,
Узлимизни япроғи
Ҳалқимиз тоза, сара.

Фарзандлик киши ўлмас,
Ҳаётга берар сайнал.
Кўнғил чароғи сўмас,
Халқ унга кўяр қайнал.

Юсуфжон ҲАМДАМ.

Империализм — очлик, импери-
ализм — вабо, империализм — ғорат
ва нуфрат. Пастдаги суратта назар
ташланг. Булар империализмнинг мус-
тамлакачиллиги оғатига дучор бўлиб,
шу ҳолга тушганлар. Мустамлакачи-
лик юзлаб қонголини ватанпарварлар-
нинг умирга завоқ бўлди. Бегуноҳ
гўдакларни она бағридан, ота меҳ-
ридан нудо қилди. Аммо бу, ватанига
бўлган чечисиз меҳр ва салонатини
сўндира олмайди. Бу суратдаги му-
ҳим манзара қалбнингизни ларзага
келтирмай қўймайди, албатта. Бу, та-
биийдир. Чунки бизнинг адолатпар-
вар халқимиз бундай ҳолга бевариқ
қарай олмайди. Биргина биз эмас,
жаҳондаги миллион-миллион соф ви-
ждонли кишиларни ҳам газалабтири-
моқда. Шунинг учун манфур мус-
тамлакачиллиги тузумига қарши кураш
тобора некин тур оляпти. Эри ва
озодлиги учун кураш элдан-елга ўта
борди, унинг сўмас алангаси импе-
риалистларни саросимига солмоқда.

Жаҳонни бир кунни даст қучиб олар

Гагарин сингари бу ўғилча ҳам.

Бугун-чи, бахтидан қулиб, талпинар

Меҳрибон онанинг кучоғи — олам.

И. Глауберзон фототюди.

